

Indhold

Indledning 9

- Det evolutionære perspektiv 12
- Drømmen om et nyt paradigme 16
- Bogens indhold 18

Evolution og den menneskelige natur

- I Evolutionsteorien som metateori 25
  - Udvikling gennem tilpasning 29
  - Aspekter af hjernens evolution 32
  - Den fantastiske forestillingsevne 36
  - Sprogets oprindelse og udvikling 37
  - To teorier om sprogets evolution 39
- II Evolutionære perspektiver på psykologi, moral og kultur 43
  - Veje til viden om den menneskelige natur 48
  - At overleve for at reproducere 51
  - Det sociale menneskedyr 54
  - Det moralske menneske – retfærdighed og altruisme 56
  - Den evige jagt på status 58
  - Et biokulturelt kulturbegreb 59
  - Gener og kultur 61
  - Den kompetente nichekonstruktør 63
  - Kulturel transmission og akkumuleret kultur 64

Kunst og fortælling: oprindelse og funktion

- III Menneskets æstetiske adfærd 69
  - Kunsten og legen 70
  - Lyrisk som leg 73
  - Kunsten afhjælper usikkerheden 75
  - Kunst, fællesskab og babysnak 77
  - Æstetisk adfærd og seksuel selektion 80
  - Adaption eller ej? 84
  - Det biologiske blik på kunst 88
  - Fra værk til adfærd 91

- IV Fiktioner og fortællinger 94
  - At digte sammenhæng ind i verden 95
  - Fortællingens universalitet 98
  - Den sociale verdens spejl 104
  - Fortællingens kommunikative kraft 106
  - Fiktion som surrogatoplevelse og mentalt eksperimentarium 108
  - Opdigtede historier med ægte følelser 112
  - Fiktion og adaption 114
  - Fiktioner som superstimulerende og fleksibel underholdningsteknologi 117

Evolutionær litteraturteori og -analyse

- V Evolutionær litteraturteori 125
  - En (natur)videnskabelig vending 127
  - Litteraturvidenskabens manglende videnskabelighed 131
  - Det poststrukturalistiske morads 135
  - Evolutionære modlæsninger 138
  - Identitetspolitikens tidsalder 144
  - Teoretisk eklekticisme og naiv økokritik 152

VI Kvantitative litteraturstudier på et evolutionært grundlag 156

Skurke og helte i britisk 1800-talslitteratur 157

Folkeeventyr som katalog over den menneskelige natur 159

Kortlægningen af ingredienser i fiktioner 164

Genrer og følelser 168

VII Evolutionær litterær analyse 173

Køn og seksualitet i Ludvig Holbergs komedier 177

Kataloget over det menneskelige 179

Intuitiv evolutionspsykologi hos Jane Austen og i populære kærlighedsromaner 182

Den naturlige moral og det naturlige i den moralske læsning 187

Theory of Mind – det sociale livs og litteraturens forudsætning 191

Den mentale “black box” – Theory of Mind hos Helle Helle 195

At gøre det åbenlyse åbenlyst 202

Et evolutionært perspektiv på læsekrisen 204

Noter 209

Litteratur 221

Navne- og emneregister 235